

A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ és a MÁV. SZIMFONIKUSOK
Gördülő operájának vendégjátéka Szolnokon
1949. évi december 8-án /csütörtök/.

M o z a r t :

S Z Ö K T E T É S A S Z E R Á L Y B Ó L .

Énekes játék 3 felvonásban.

Szövegét Bretzner H.E. után szabadon átdolgozta:
ifj. Stephanie. Fordította: Hevesi Sándor.

A diszleteket Fülöp Z. tervezte. Rendezte: Dr. Till G.
Vezényel: Kerekes János.

Szelim basa.....P é t e r A n t a l
Constanza.....P á k a J o l á n
Blonde, Constanza komornája G e n c s y S á r i
Belmonte.....Somogyváry Lajos
Fedrillo, Belmonte szolgája Kishegyi Árpád
Ozmin, a basa kertjének fel-Várhelyi Endre
ügyelője:

Előkelő urak. Basa feleségei. Janicsárok. Örök. Rabszolga

+ + +

Az előadás kezdete 8 órakor.

Kézirat gyanánt.-

Ára: 50 fillér.

2013 JAN 31

T a r t a l o m :

1. Felvonás: Belmonte, a fiatal spanyol nemes Szelim basa díszes palotájába akarna bejutni, de ezt megakadályozza Ozmin, a basa kertjének goromba felügyelője. Először meg sem akarja hallgatni Belmonte-ot, majd pedig el is zavarja.

Belmonte szerencsére összetalálkozik csavoroseszű és hűséges szolgájával. Pedrillo elpanaszolja neki, hogy vele együttkalózok fogságába esett a tengeren Belmonte menyasszonya, Constanza is Blonde nevű komornájával. Rabszolgavásáron vette meg őket Szelim basa, aki szerelmes Constanzába, de hiába, mert számára csak Belmonte létezik.

A furfangos eszű Pedrillo ügyes tervet eszel ki, hogy gazdáját Constanzához juttassa. S tuljάρva a gyanakvó Ozmin eszén, Belmonte, mint "hires építőmester" jut be a basa palotájába.

2. Felvonás: Blonde-nak, a csinos komornának sikertelenül csapja a szelet Szelim basa, amidőn észreveszi, hogy a bánatos Constanza jön le a palota kertjébe. A basa először szép szavakkal, majd egyre erélyesebben kezdi ostromolni szép rabnőjét. De Constanza hűséges és inkább meghal, mintsem Belmonte iránt érzett szerelmét megváltoztassa.

Ezalatt Blonde megtudja Pedrillótól Belmonte megérkezését és rohan a jó hírrel urnőjéhez. Constanzát felvillanyozza a váratlan öröm és miután a furfangos Pedrillo borba kevert álomporral elaltatja Ozmint, egymásra talál a szerelmespár. Nagyszerű tervet eszelnek ki, hogyan fognak megszökni a szerályból.

3. Felvonás: Csenedben, óvatosan lopakodik Belmonte és Pedrillo a szerály felé. S lét-rát támasztva a falhoz, Pedrillo halk szere-náddal figyelmezteti a lényokat a szökésre.

+ Ejtsd: Konstanca.

Hamarosan meg is jelenik Constanza és Belmonte-tal együtt sikerül is megszökniök. De az álmából felriadt Ozmin Blonde-t Pedrillóval elfogja, s másokára hozzák az örök az első szerencsés párt is.

V á l t o z á s /Ozmin a szökevényeket Szelim basa elé vezeti, aki megtudván, hogy Belmonte, halálos ellenségének a fia, először mindnyájukat ki akarja végeztetni. De haragja lecsillapodik, s nem akarja akadályozni a fiatalok boldogságát, hanem szabadon engedi őket. Bucsuzóul csak azt kéri, hogy mint barátjukra emlékezzenek rá vissza. S a szerencsés megszabadulás után a játék egy csodás finaléval záródik.

+ + + + +

M ó z a r t, Wolfgang Amadeus /1756-1791/ igazi genie. Már 6 éves korában bejárja Európa nagy városait és mint zongorázó, hegedűlő, komponáló csodagyermek mindenütt hatalmas sikert arat. Sokoldalú, kiváló zeneszerző, aki korának minden áramlatát magába szívja, s azokat végső, megbékéltető egységbe fogja. "A Mozart-dallamok mögött ott ragyog az élet minden ellentétes harmonikus teljessége." A reális levegőben játszódó Szöktetés-t 1782-ben, 26 éves korában írja. "Ez az időszak Mozart életében a nyugalom és megbékélés kora. Erre az időre esik jegyessége Weber Konstanzával. A Szöktetés Constanzájában is mennyasszonyát festi. Az opera oly fiatalos jókedvet áraszt, amilyent Mozart legfiatalabb évei óta nem hallunk"-írja Székely András a Dolgozók Hangversenykalauzában /75 l./ -Keleti mesés keretben játszódik le. Rövid,

tiszta, szonátaformájú nyitány teremti meg chez a hangulatot.

A mozartian finom hangulatu zenét nem zavartja meg az időnként bevágó "janicsár-zene" /kisfuvola, klarinét, trombita, kis-nagy-és ütődob és a triangulum/, hanem ez a "törökös" hangszerelés kelti bennünk a keleties hangulatot.

A nyitány után külön figyelmet szentelhetünk Ozmin dalának és Belmonte lírai hangulatu, olaszos áriájának az 1. felvonásban. A következőben Blonde cavatiná-ja/dalszerű ária/ és Constanza koncert áriája ragad meg bennünket a bordallal és a kvartettel együtt. A 3. felvonásban Belmonte áriája és a nagyszerű finálé finom zenei gyöngyszemek.

Mozart rövid és hányatott életében sokat és nagyszerűt alkot. Kisebb-nagyobb zeneművek egész sorozatán kívül hiába alkot olyan operákat is, mint Figaro házassága, Don Juan és a Varázsfuvola, szakadatlan gond és nélkülözés környékezi. Életében megfeledkeznek róla, s midőn harmincöt éves korában, 1791-ben Bécsben meghal, a szakadó esőben talán senki sem kíséri ki a névtelen tömegsírhoz. De halála után néhány évvel később már új szelek kezdenek fujdogálni és ma a klasszikus művek utóéletetlen mesterének, Mozartnak művei nélkül az opera előadásokat elképzelni sem tudjuk

+ + + + + + + +

F.k.: Kaposvári Gyula, Szolnok, Városi Könyvtár.
